

Datum
2022-03-01

Ärendenr
MSB 2021-13671

Ert datum
2021-11-25

Er referens
N2021/02620

Enheten för arbete med naturolyckor och
beslutsstödsystem (RO-NB)
Barbro Näslund Landenmark
010-240 5050
barbro.naslund-landenmark@msb.se

Regeringskansliet
Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se

Betänkandet En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet (SOU 2021:81)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) lämnar utifrån sitt ansvarsområde följande yttrande. Yttrandet följer kapitelindelningen i betänkandet.

Riskbaserad metod för dricksvattensäkerhet

MSB anser att det är positivt att mer omfattande riskbedömningar kommer utföras inom dricksvattenområdet.

Begreppet ”risk” används i betänkandet i en annan betydelse än när det används i andra sammanhang, tex kring risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) hos offentliga aktörer. MSB ser att det kan komma uppstå diskussion om hur kommuner och länsstyrelser ska integrera riskbedömningarna för dricksvatten och vattensäkerhetsplaner med sitt övriga risk- och beredskapsarbete. Metoderna för riskanalys i dricksvattensammanhang är reglerade och normerade, men det finns likväl stor nytta att organisatoriskt koppla detta mot samhällets övriga riskarbete. Många av de aktiviteter och åtgärder som kommer ingå i detta arbete är snarlika eller identiska med de som uppkommer ur kommuner och länsstyrelser RSA-arbete. Även arbetet med klimat- och sårbarhetsanalyser (KSA) tangeras.

MSB saknar i utredningen förslag om hur olika krav på riskanalyser kan samordnas.

MSB anser vidare att riskbedömningen av tillrinningsområden ska utföras av länsstyrelserna och inte av vattenmyndigheterna då det är länsstyrelserna som fattar beslut i riskfrågor. Enligt förordningen (2009:956) om översvämningrisker fattar länsstyrelserna beslut om riskkartor och riskhanteringsplaner. I likhet med detta anser MSB att riskbedömningen av tillrinningsområden ska utföras av länsstyrelserna och att detta ändras i författningsförslaget.

MSB anser att rätt att meddela föreskrifter behöver samordnas med betänkandet Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25) förslag samt med beredskapssektorsansvariga myndigheters roll att inrikta beredskapsförberedelser inom sektorn Livsmedel och dricksvatten.

Beredningskemikalier och filtermaterial i kontakt med dricksvatten

MSB saknar skrivningar om försörjningsberedskap. Ett beredskapsperspektiv bör t.ex. innehålla ansvar för att bedöma risker vid hantering av bristsituationer av kemikalier och för ett eventuellt utbyte av kemikalier. Resonemanget i kap 12.3.2 bör utvecklas och aktörernas respektive ansvar för försörjning och bedömning av risker inför och under en

brist, samt vilken aktör som har mandat att fatta beslut om åtgärder för att hantera en brist som kan påverka risker kopplat till vattnets kvalitet bör anges.

Krisberedskap och olyckor, kap 16.2.6

Beskrivningen om krisberedskapen kring dricksvatten behöver utvecklas med en analys om regleringen.

Reglering kring nöd- och reservvatten behöver utvecklas. Vid en omfattande kris eller krig kan leverantörerna t.ex. behöva göra avvägningar och riskanalyser mellan att leverera dricksvatten som inte uppfyller kvalitetskraven eller att inte leverera något dricksvatten. Särskilda bedömningsprinciper vid ett krisläge bör utvecklas.

Produktion och distribution av dricksvatten är samhällsviktiga verksamheter vilka bör skyddas genom förebyggande åtgärder och beredskapsplanering för hantering av störningar. I detta sammanhang har länsstyrelserna en viktig roll som samordnare av riskanalyser på regional nivå och detta bör hållas ihop med övrig beredskapsplanering där dricksvatten bör ingå.

Informationsutbyte och sekretess

Informationsskyddet bör kompletteras. För närvarande tar det upp att information om dricksvattenförsörjningen ska skyddas. Detta bör kompletteras med skydd även för verksamheten och tillhörande fysiska anläggningar.

Konsekvensutredningen

Utredningen anser att dricksvattenförsörjningen och därvid relaterade uppgifter är nära relaterade till målen för det civila försvaret. Med anledning av regeringens proposition Totalförsvaret 2021–2025, prop. 2020/21:30, som syftar till att stärka Sveriges krisberedskap och det civila försvaret, föreslår utredningen att tillkommande kostnader för staten med anledning av dricksvattendirektivet finansieras från utgiftsområde 6 Försvaret och samhällets krisberedskap.

I tabell 22.1 på sid 485 föreslås att 35, 4 mnkr finansieras genom medel från UO6 och anslagsposten civilt försvar. MSB anser det vara mer lämpligt att kostnaderna istället finansieras via UO23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel genom anslag 1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet. Detta anslag beräknas enligt Budgetpropositionen för 2022 (Prop 2021/22:1 UO23) omfatta 150 mnkr 2024 genom de medel som tillförs området utifrån ovan nämnda totalförsvarsproposition.

I detta ärende har överdirektör Camilla Asp beslutat. Naturolycksexpert Barbro Näslund-Landenmark har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Cecilia Looström, enhetscheferna Mette Lindahl Olsson och Tomas Ahlberg deltagit.

Camilla Asp

Barbro Näslund-Landenmark

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984